

UNIVERSUL

Literar

Director: STELIAN POPESCU.

DIRECȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA

11, STRADA BREZOIANILOR, 11

REVISTA
SAPTAMANALAPREȚUL 50 BANI
Abonament 26 Lei pe an

SUMAR:

<i>Rondelul Oglindei</i>	Alex. Macedonski
<i>Napolitana</i>	N. Pora
<i>Cina cea de Taină</i>	Ion Pillat
<i>Hramul</i>	Mihail Celarianu
<i>In poala</i>	V. Demetrius
<i>Sonet</i>	A. Mandru
<i>Imn Prostiei</i>	Toma Florescu
<i>Numai cu el</i>	Emilia Tallier
<i>Soarta</i>	Nikita Macedonski
<i>Despărțire</i>	V. Gr. Faust
<i>Cronica Teatrului</i>	Vintilă Panta
<i>Călușul de lemn</i>	Dem. Calafeteanu
<i>E toamnă</i>	G. I. Mihalcea-Polana
<i>Amiaza</i>	Av. G. Hatmanu
<i>Lelița Marioara</i>	G. Dumitrescu-Urziceni
<i>Cântec</i>	V. Gălman

Poșta Redacției. Rubrica Jocurilor
Deslegări etc.

CAȚRE D-NII DEPOZITARI!

Expuneți frumos și răspândiți «UNIVERSUL LITERAR» la care colaborează cel mai mare literați ai României și oare costă mai puțin ca ori-care altă revistă literară.

Prin aceasta veți contribui la luminarea poporului.

Costul publicațiilor în
„Universul Literar“
este următorul:

**Inserții și reclame 1 leu
linia.**

**Anunțuri financiare, 75
bani linia.**

**Anunțuri de la institu-
țiile mari, care nu cad în
categoria celor finan-
ciare 50 bani linia.**

**Anunțuri pentru Lote-
ria Statului Român, 25
bani linia, Mica publici-
tate 5 bani cuvântul.**

Celelalte categorii după
înțelegere.

CITIȚI

ZIARUL

**Științelor Populare
și al Călătorilor**

== No. 37 ==

care cuprinde foto-
grafii alese și arti-
cole instructive.

— 50 bani exemplarul
Abonamentul 26 lei anual

urele

de piele, enalezești, de păr
de câmilă, Nituri de aramă
Șuruburi, Garnituri de as-
best, Klingerit, Flăci de cau-
ciuc, Clapele Grafit țuqi,
Smirghel praful. Compoziție
pentru țuqare. Cosilor de li-
vit, plumb, Oțel de scutit
Oțel rapid, Gresii pentru
coase.

— PREȚURI REDUSE —

Societatea „TECHNICA“

Strada Sârđan 39

TELEFON 1 | 33

1307

iodul cu iod

Iodul este unul din cele mai prețioase medicamente,
pentru tratarea unui număr însemnat de boale.

Copilului nou născut ca și bătrânului încărcat de ani,
iodul este necesar în anumite împrejurări.

Combinățiunile iodului sunt foarte numeroase, însă cea
mai mare parte din ele, nu pot fi administrate bolnavului,
fără să expună la o serie de accidente numite *Iodism*.

Din cauza *Iodismului*, mulți suferinzi se văd nevoiți
a recuza la tratamentul cu iod.

Numărul stomacurilor ruinate de iod este incalculabil,
fără să dăm prea mare atenție catarelor de ochi și nas,
provocate de combinațiunile alcaline ale iodului.

Pentru a avea *siguranța absolută*, că făcând cura cu
iod, bolnavul nu este expus *Iodismului*, se va administra.

Iodipon Iteanu

Acest preparat a fost experimentat în Clinica III-a me-
dicală a facultății de Medicină din București stabilindu-se
oficial că *Iodipon Iteanu*, este perfect și complet asimila-
bil, fără nici o urmă de *Iodism*.

Ca urmare a calităților preparatului *Iodipon Iteanu*,
tratamentul iodat este mult ușurat, căci medicul și bolnavul
nu mai au teamă de urmările acestui tratament.

Iodipon Iteanu

este indicat în a trata cu cel mai mare succes; *Scrofulo-
să, Sifilisul, Afectiunile glandelor, Gușa, Rachitismul,
Astma, Obesitatea, Arterio-scleroza.*

Iodipon Iteanu

este un desinfectant general în convalescențele maladiilor
infecțioase ca gripa, pneumonia, bronchita etc.

Agreabil la gust este cu ușurință luat de orice bolnav.

De vânzare la Farmacii și Drogherii

Unde nu se găsește a se adresa

Laboratorului AL. ITEANU Str. Vasile Lascăr No. 3
— București —

Reprezentant General S. LINDERBENG

— Strada Stelea 23. — București —

Untură de Pește medicinală

GADUS MORHUA

a sosit la Drogueria „HYGIEA“

Stelian I. Theodor & Co. Galați

și în vederea sezonului apropiat precum și a greu-
tăților de transporturi pe C. F. roagă pe D-ții Farma-
ciști și Droguiști să se aprovizioneze din vreme.

— Face expediții în toată țara — 2350

UNIVERSUL LITERAR

RONDELEUL OGLINDEI

*Din al oglindei luciū rece
De apă — adâncă — se desface
O liniște de dulce pace
Ce 'ntregul suflet mi-l petrece.*

*Obida vrând să mă innece,
Zadarnic firea și-o preface.
Din al oglindei luciū rece
Uitarea numai se desface.*

*Chiar dorul vieții 'n mine tacē
Isvor ce gata e să sece;
Și pe-al meu chip, ce 'n umbră zace
Un fel de vis de opium trece
Din al oglindei luciū rece.*

1919 Apr. 5, Alex. Macedonski,

BCU Cluj / Central University Library Cluj

NAPOLITANA

În atmosferă îmbăcsită a
cafenelei, prin fumul albăș-
tului ce aureola fruntile poe-
ților, trecea ca un freamăt de
helinteleasă poezie ființa aceea
sveltă, cu tot mijlocul subțire-
mlădiindu-se la fie ce pas, la
fie ce mișcare.

Toți erau numai ochii. Și
toate sufletele pe buze, când
s'apropia făptura cea bizară,
cu ochii mari, dulci, de o nes-
pusă duosie în care ori și
care cânta taina, marea tai-
nă a acestei ființe.

Și cum se strecura printre
mesese și priviri, încovoindu-
se și mlădiindu-se în bătaia
vântului atător pasiuni, ce o
părutau în treacăt, ea părea
că este un fel de muză, o ze-
tă scoborâtă anume ca să
opiceze marea slujbă a inspi-
rației celor chemați.

Formele ei erau ghicite, tăl-
măcite și drămuite cu o avi-
ditate neînchipuită de toți
pictorii și sculptorii, cari își
aduceau aminte atunci, în
fața acestui model splendid, de
tot ce nu învățase când das-
călul le lămură pe șleau a-
natomia umană.

Era acel unic, minunat
exemplu, pe care îl visează
toți artiștii și după care se
topește toți.

Barem pentru poeți era un
prilej de exaltare aproape săl-
bătecă, unii uitând de orice
zăgazuri impuse de asprimea
bunei creșteri—și începeau să
solilocheze strofe din poeme
ditirambice, închinare acestei
minuni a naturii.

Iar ochii ei blânzi, de o me-
lodioasă frumusețe se une-
zeau se fășteau la auzul

unui compliment trântit prea
în gura mare, de vre-un ado-
rator exasperat, în vreme ce
de abia contenea printr'o u-
soară împreunare a buze'or
cam mari, emotia ce o pă-
trundea simțindu-se atât de
dorită atât de idolatrizată de
toți.

Nimeni, însă, nu îndrăsnise,
nici nu riscase vre-o propu-
nere jicnitoare zveltei și atră-
gătoarei muze.

Să le fi împus veriga, lan-
tul de aur cu care și ea, din
vreme în vreme mai punea
capăt avânturilor prea lirice
ale posedațiilor?

Greu de închipuit, și mai a-
les greu decretat așa ceva. În-
trucât artistul, poetul în ge-
nere e foarte puțin altruist. El
vede, el simte, dorește și su-
fere dacă nu are ce dorește.

Nu asta era pricina ci alta: cu totul alta.

Intr-o seară, când bătăia orchestrai să stînsese într'un ropot de aplauze și când ultimii stîlpi ai localului quasi motăind își hucetău ultimele fumuri ale gloriozelor imaginare și țigaretelor atracția se și apropie de noi.

Un prieten sugubăt de alături îi și trânti din plin un ditiramb.

— Oh, ochii tăi, în care am talmăcit iubirea...

— Ia lasă fata în pace, nu vezi că se grăbește, i-o taiu repede.

Atunci ea muscăndu-și buzele cărnose și piecându-și ochii se dete pe față.

— Nu răă grăbese și îmi face plăcere să stau de vorbă cu persoane ca d-voastră.

— Dar ești măritată — se

— Și ce-are aface! Eu vorbesc, glumesc cu toată lumea. fiindcă așa se cade. Ce as face de-ași fi posacă. Și apoi mai aud și eu atâtea și atâtea.

— Păi ăștia s'amestecă prietenul — sint dăia care scriu; nu-i cunoști, cutare și culare.

— Cum să nu! li citesc. Mie îmi place să-i citesc.

— Păi tu ce neam de om ești! izbucni amicul.

Fata fetei se luminează de un răs ce-i stătea atât de bine, și apoi:

— Să vedeți, eu sunt născută la Neapole, mama mea e italiancă; dar de mică copilă m'au adus în țară și n'am auzit nici limba cea dulce, pe care n'o știu decât din cântece. O știu, o grămadă de cântece napolitane!

Și răsând se îndepărtă să aducă o comandă zglobia napolitană; iar când să se în-

toarcă, la o masă din fund se așeză un vacmistru cu multăle stăioase și cu o multă posomorată.

— Ia zi ceva fato, un cântec d'ale tale napolitan o mustă prietenul întinzându-i un pahar.

— Fugi dom'le încolo; eu mă nenorocesci mormăi biază muză, lăzând buzica în jos — nu vezi că a venit bărbatul să mă ia.

Intr'adevăr rămăsesem eu timii în cafeenea. Incepuse să stingă luminele.

— Ai s'o ștergem — șopti prietenul; te pomenesti că se i vacmistru de pe noi.

Iar afară, sub licărirea stălelor dintr-o noapte de stăpșit de toamnă, amicul închea căscând:

— Ce banalitate înfricoșătoare și povestea napolitană ăștia!

N. Por-

H R A M U L

I

S'a isprăvit bogatul și calicul.
Boerul cel sadea și mitocanul,
De-abea așteptau să se 'nplinească anul
Șă-și scuture voioși și irmilicul.

Și-apoi familii 'ntregi, cu moși, bunicii,
Se scufundau în diligențe grele
Și-o luau, din zori, cu tot tacămu-'n ele
La hramul Sânt-Dumitru al Cernicii.

Ce lumânări, ce doniți, ce ulcele,
Ce untdelemnuri, ce crăpșani, dărmit
Ce rubiniu în albele clondire!

Ș'apoi la drum, cu Dumnezeu-nainte!
Răsând de-atâta 'nbelșugare-'n ele,
Se-'nșirua convoi de coviltire...

II

E mănăstirea-'n hram — și, de cu noapte —
Roesc prin cimitir, prin curtea mare,
Ba mai chitesc, ba mai așază-o floare,
Ba scotocesc prin Pronaos, în șoapte.

Ba mai rostesc ceva-'n bucătărie,
Ori dichisesc pripiți arhondaricul,
A mai rămas găteala doar, nimicul.
Încolo tot e alb, ca o hârtie!

Acuma slavă Celui Preamărit!
E totu n lege, meteherisit,
Pot credincioșii mosafiri să vie

Un soare cald pe crângul desmetit.
Ca-ntr'un altar — în zarea vieorie —
Stăruie-n patrafiru-i aurit

III

Iar, când lumina-n larg se-ntiripa,
Sunau la porți, cădeau, zăvoare grele;
Un frate scund se cam trudea cu ele.
Da-ncet, încet, — el tot le desfăcea.

Căoi tocma-acum, sunând din clopoțele
Prin praful ce sbura, dogoritor,
Soseau, în goana mare, dumnealor,
La gardurile 'nalte, de nuiete.

Odată la un an 'iașa-cevâl
Zâmbind pios în barba-i colilie,
Cu temenele fratele-i primea.

Boerii, grei, se ploconeau voioși,
Cucoanele umblau la câte-un coși..
Și diligența-n curte 'naintă...

IV

Ce defilare-apoi de mândre fețe!
Ce duiosie-n chipurile-alese!
De rumeni mosafiri și jupănese!
Ce duh creștin și câtă tinerețe!

Încet-încet se umple mănăstirea.
Chiliele sclipesc de voe bună;
Ce viață-așa de-odat' și ce furtună
De glasuri fermecate umple firea!

Ca ridicat odată tocma 'n rai
E sfânta mănăstire-n clipa asta,
De-atât sobor cîstit, de-atât alai.

Și te gândești — de-atunci i-așa puțin
Străbunul zid, când viforă năpasta,
Cum scăpără din scutul lui creștin!

Mihail Celiarlanu.

NUMAI CU EL

Era de câțiva ani în serviciul societății și nu simtea de loc povara timpului. Ii trecea iute și plăcut împărțit între datoriile slujbei și relațiile prietenești cu colege și colegi.

Nicăieri Natalia nu se simtea mai bine decât în mijlocul acestor cunoscuți pe care i e adusesse întâmplarea și cu care își petrecea trei sferturi din zi. Aceasta ajungea pentru mulțumirea ei. Învățase de cu vreme a nu fi pretențioasă, și a nu cere vietei decât ce-i putea da.

În gândurile intime ea renunțase de acum la plăcerile ce i-ar fi procurat o familie condamnându-se la noviciatul primejdios și anormal al unei vieți singuratece. De multe ori uimise de colege probându-le că femeia nu era numai decât menită să împodobească viața bărbatului, că nu era creată numai pentru iubire.

— „Dar n'ai fi stăruiț în această părere dacă îți plăcea domnul Noduanu și zicea adeseori colega ei Aneta, singura din funcționare care n'o agrecă, invidioasă de superioritatea ei.

Poate, răspundea liniștită Natalia, cu toate că m'am gândit adesea ori că iubirea aiută să trăiești, dar pe lângă ea mai trebuie multe. Totuși în astfel de caz poate că n'as fi ratjonaț, n'as fi făcut atât de exact socoteala, că, cu cele patru sute de retribuția mea și mai puțin de jumătate a lui nu poți duce în București decât o viață de mizerie, când ești ocupată toată ziua în afară de casă. Dar mai știu, iubirea face din bordeiu, palat.

Nici nu încapă îndoială, dacă am face mereu socoteala, nu ne-am mai urzi din loc.

„Mai bine rău căsătorită de cât de loc ziceau multe. Pentru cele nemulțumite este leac,

azi când divorțul e atât de ușor.

„Nu m'as căsători niciodată de formă sau de ochii lumii, replică incredintată Natalia. Căci dacă mi-ar fi teamă necăsătorită de vorbele lumii, puteai să vă închipuiți cât de neomrocită as fi auzind calomniile ce să debitează pe contul unei divorțate.

O să-ți schimbi părerile o asigurau și erau convinse toate, ne putând pricepe că colega lor cu exteriorul ei, să nutrească astfel de idei.

Veselă și bine voitoare față de totuși Natalia își ducea înainte viața începută cu atât curaj, mulțumită de a putea fi altora și ei de folos. Se deprinsese iute cu șgomotul sec și enervant al mașinei de scris, cu munca uniformă și plictisitoare ce o depunea în fiecare zi. Iar seara în mica cameră ce o ținea cu chirie, n'avea când să simtă golul și singurătatea. Domnul și doamna Zoreanu singuri fără copii simpatizau mult pe această față care fermeca pe toți, și căpei îi închiria camera de trei ani.

Mirată de purtarea ei, exemplară de viața așezată și serioasă care o ducea, doamna Zoreanu îi arăta un interes și o simpatie mereu crescândă. Ei îi incredința Natalia toate, și ea o sfătuia sincer și desinteresat ca pe copila ei.

Când tânăra funcționară îi vorbise de cererea domnului Noduanu funcționar la aceiași societate cu ea, bătrâna doamnă rămăsese gânditoare. Era femeie cu experiență, știa că ocaziile sunt rare și că pentru o față care vrea să se mărite e bine să nu facă multă alegere.

Cu toate aceste văzând o pușmerta Natalia, auzind și de retribuția atât de mică a funcționarului nu mai căuta se s'o influenteze.

De atunci însă se trecuseră doi ani și d-na Zoreanu privea îngrijată trecerea timpului. Parcă nu putea fi liniștită până n'o va vedea pe Natalia după cum se exprima mereu la casa ei.

Stăruia pe lângă funcționară s'o însotească la vizitele la petrecerile la care era invitată seara, sigură fiind că Natalia cu exteriorul, cu manierele, cu priceperea ei, nu se putea să nu-și găsească pereche. De aceasta învocea mereu pretexte spre a se sustrage ghicindu-i intențiile. I se părea ceva următor, degradant, să se ducă în societate în vederea găsirii unui sot, și se mira de exaspărarea înfrigurată a doamnei Zoreanu. Ea se găsea mulțumită, de ce să schimbe o situație în care se găsea bine, contra alteia problematice. Nici viețuitoarele celelalte nu trăesc toate la fel.

Unora le place pădurea, altora aerul altora apa.

Toate aceste rationamente n'o făceau pe d-na Zoreanu să renunțe la ideile ei. Ea află c'o nespună bucurie că domnul Noduanu reîntrase în serviciul societății. Avea numai jumătate din retribuția Nataliai, dar va avansa cu timpul. O cerceta zilnic pe funcționară de purtarea tânărului, mulțumită când auzea că el reîncepea stăruințele de a o lua în căsătorie.

În zadar îl evită tânăra față, în zadar îi probează că nu e pentru ea mirajul care atrage pe toate. Ceeace consideră ca o datorie el o ia drept crimă. Aceasta ar aduce distrugerea familiei. Natalia ținea să-i probeze că fondarea familiei e o datorie numai atunci când poți procura membrilor ei o viață fericită, fără griji.

El nu vrea să știe nimic și nu e atras atât de caracterul

de darurile ei puțin comune, ci de retribuția ei care împreună cu aceea a lui îi va procura un trai mult mai bun și mai comod.

Influențată de d-na Zoreanu, încălzită de stăruințele lui care par sincere, ea consimte în fine, cuprinsă însă la sfârșitul ceremoniei de negre presentimente.

Totdeauna generos cu vecii funcționari directorul a vausează în contul Nataliei suma trebuincioasă la montarea casei, și ea, arătând modest dar cochet mica locuință, cae, le va adăposti fericierea.

Din suma rămasă mai face și o mică călătorie, și revin cu curaj și noui forțe să continue viața de muncă și datorie și să achite prin retineri lunare suma datorită. Amândoi par mai mulțumiți. Nici odată Natalia nu fusese mai veselă, mai expansivă. I se pare că lucrează cu mai multă trageră de inimă, că existența ei toată are mai mare rațiune de a fi. Din ce în ce traiul lor devine mai unit, mai iubitor. Din suma încasată pe lună Natalia cumpără tot ce le mai lipsește în gospodărie. Nu se mai gândește la găteala care-i plăcea înainte.

Tânărul Nodeanu care nu se gândise la căsătorie decât în vederea vietei mai îndestulătoare, simte o iubire mereu crescândă pentru fiinta arleasă pe care n'o cunoscuse atât de adânc, și cu timpul ea

degenerează într'o pasiune pri-mejdioasă. N'o vede decât pe ea, și nu mai e în stare să lucreze în alt birou. E curios ce face cu cine vorbește, și tânăr-i imaginație vesnic surecjitată vede în fiecare un rival. Lasă scrisori importante și pândeste să audă ce spune, cu cine vorbește, din ce în ce mai enervat mai exasperat îi pare suspect orice vorbă ori ce gest.

Pe stradă nu poate suferi de salută vrun coleg, și acasă din aceste motive relațiile din tre ei devin tot mai încordate și degenerează în dezbinări serioase. Starea lui sufletească e îngrozitoare. Intrase în căsătorie fără idealuri înalte, și acum se vede incapabil de a-i oferi traiul care ar fi putut s'o facă să fie numai cu el, să-i ocupe gândirea toată.

În momentele când îl orbia pasiunea ne mai gândindu-se la nimic, îi zicea să se lase de slujbă, să nu mai bată drumurile. Dar Natalia care judecă bine situația nu se gândeste o clipă să înfrunte o viață de mizerie.

De aci certuri nesfârșite. Natalia ghicește însă starea sa sufletească, ea o vede în privirea lui desmerdătoare și desnădăjduită, simte cu el gelozia crudă care-l torturează neconținut. Îi ține cu nădeia că mai târziu, când el va avansa, sau va căpăta un loc mai bun, când ea va face câteva economii, va demisiona și

vor trăi numai unul pentru altul. Dar cu cât ea era bună, cu cât îi deplângea că iubeste cu pretul unei astfel de torturi sufletesti, cu atât el se exaspera mai mult, de a nu putea avea numai pentru el, fiinta rară cu care-și împărția existența. Cu cât trecea o zi, gelozia își infingea mai adânc ghiarele în sufletul și gândul lui, făcându-l să nu-și mai dea seamă de ce face și vorbește.

Îngrozită adeseori de privirea lui rățăcită, Natalia se cutremura de spaimă dorind să plece cât mai iute din casa care devenise un infern. Patima nebună îi sugera din ce în ce d-lui Nodeanu idei sinistre, care dela un timp deveniseră o idee fixă. Dacă nu era capabil să-i procure traiul ce-l visa pentru ea, dacă nu putea să fie numai cu el, să fie vesnic uniți în moarte. Îi reveneau ideile ei asupra fondării familiei. Fu ultimul lui gând.

A doua zi toate zările vorbesc de drama sguuitoare. Două focuri de revolver trase cu ultima energie răpuse pentru totdeauna vietele tinere, zdrobise năzuințele, speranțele acelor pentru cari fericierea ar mai fi fost posibilă. Ori ce regret era în zadar. Coroane dela societate, dela colegi era singurul și pișosul o magiu ce îl se mai putea da. Era numai cu el!

Emilia Tășler.

IMN PROSTIEI

*Prostie gravă sau senină
Mă 'nmărmurește-a ta splendoare,
Căci liniștilele popoare
Neconținut și se închină.*

*Ai milioane de altare,
Și ești isvor de veselie...
De n'ai mai fi și tu Prostie,
M'ași spânzura de întristare!*

Toma Florescu

IN POALA PADUREI

*Când umplu camera de fum,
Trândav și 'n voe bună,
Iar plec pe-un povârnil de drum,
Inzâpezit de lună.*

*Cotea poteca dup'un mal...
Cu gândurile-aiurea
Ne legănam în șa, pe cal,
Când năluci... pădurea!*

*Juca în umbre și 'n argint,
Ca 'nvăluită 'n plasă,
— Credeam că ochii mei mă mint,
Și 'n poala ei: o casă.*

*Voinicii sar din șa, pe rând,
Și 'n pragul crâșmei lată:
Cel mai frumos, mai dulce gând
Ce-am lămurit vre-odată!*

*Voinicii beau, se 'ntinde chef!
Sorbea din ochi odaia:
Sclipea o lună de sidef,
De-și prăpădea vâpaia!*

*Ulcica nu se mai golea!
Și-un pripășit de cioară
Zicea, zicea de se rupea,
Din vechea lui vioară!*

*Și crâșmărița!... Bietul eu,
Sărac de zile bune
Pusesem tot stuparul meu
Dulceața să-i adune!*

*Și dulce-i fagurul, măi frați,
Furat de zeci de gânduri:
Dormeau săracii mel fărtați,
Pe scaune, pe scânduri.*

*Par'că era fără sfârșit
Căldura 'ncinsă 'n mine;
Dar soarele, la răsărit,
Se ridicase bine.*

V. Demetrius

S O A R T A

Deasupra noastră se auzeau
gloantele șuerând și din când în
când auzeam explozii de obuze
care cădeau la mică distanță de
tranșeala noastră.

— Printre camarazi era și Ni-
cu, pe care l'ai cunoscut, mi se
adresă prietenul care povestea.
Indepărtându-mă puțin de el, îl
regăsi-l, cu ochii holbați și tre-
murând de spaimă. — Ce ai Ni-
cule l'am întrebat. El îmi răs-
punsese cu vocea știnsă că i s'a
arătat Moartea. Am crezut că a
avut vre-o părere nervoasă.
Și am încercat să-l îmbărbătez;
imposibil; spaima intrase în el.
Era convins că o să moară și
tremura la fiecare bubuitură.
Am fost mulțumit când, fu trim-
mes la vizita medicală, căci bă-
gase în răcori pe mulți cama-

razi din tranșeie, repetând me-
reu că i s'a arătat Moartea în
față și că prin urmare trebuie să
ne așteptăm din clipă în clipă
să fim omorâți de vreunul din o-
buzele care cădeau din ce în ce
mai des.

Răsuflarăm par'că mai ușu-
rați când plecă deși bănuiam că
se învârtise să fie trimis la Iași.

Să fi trecut o oră de la ple-
careea lui, picioarele nu mai mă
țineau de oboseală, pleoapele mi
se închideau fără voe când de-
odată văzui în fața mea un în-
ger cu aripele cernite; nu m'am
spăriat cu toate că știam că e
ingerul morții, de oarece eram
convins că voi muri, atunci sau
a doua zi puțin îmi păsa, în
gând îmi sacrificasem viața.

Privirea ingerului nu se opri-

se asupra mea și părea că ar
căuta ceva. Atunci întrebai ce
caută.

Și el îmi răspunse.

— Nu caut să iau pe nimeni
din tranșeia asta, dar m'am re-
intors să văd dacă n'a plecat
soldatul căruia m'am grătat mai
adineaori, de oarece el trebuie să
moară mâine dimineață tocmai
la Iași...

*

— Nu știu dacă am visat dar
adevărul este, ne spuse povești-
torul, că Nicu căzu de pe scara
vagonului pe care se urcase în
graba lui de a fugi mai iute de
câmpul de luptă. Fu apucat și
strivit de roțile trenului și dus
în agonie la spitalul din Iași,
muri în zorii zilei.

Nikita Macedonski

SONET

*Coboară taina 'n sânul largei firii,
Coboară 'ntr'una... Soarele 'n apus—
Pe-un nor coroana de monarh și-a pus,
Și-acum se stinge 'n pat de trandafir.*

*Se stinge lin. Dar, iată, că de sus,
Ca 'n preajma unor negre presimțiri
Coboar'o lume 'ntreagă de mâhniri...
Cobor și eu, cobor pe gânduri dus.*

*Cobor... Și, cum de dincolo de stele
Haotic gestul morții se abate —
Pe culmi, pe căi, pe-avânturile mele,—*

*Sălașul nostru pământesc îmi pare
O inimă ce geme și se sbate
Ca într'un clește fără de ertare.*

A. Măndru

BCU Cluj / Central Library Cluj

SCRISORI

DESPĂRȚIRE

Pentru E. A.

Și s'a făcut noapte adâncă în
sufletul meu din ziua aceea!..

O zi mohorâtă de August
în care ni s'au zdrobit toate i-
luziile dragi.

August, simbol al distrugerii
a tot ce e bun și frumos,
nu m-a trecut cu vederea nici
pe mine!

Departa de ochii dragi, pe
cari îi așteptam cu toți nervii
ființei mele, ca să și îndrepte
lumina lor fermecătoare spre
mine. În haosul acesta de lume
care nu m'a înțeles și care nici
nu mă va înțelege, voi conti-
nua să-mi duc viața-mi zdro-
bită, adăpându-mă din izvorul
amintirilor dragi, de altă da-
tă!..

Ca o picătură infimă de a-

pă, pentru oceanul nemărgi-
nit!..

O, voi, nebuni singuratici,
cari iubiți, pătrundeți-vă de
durerea sufletului meu și mă
veți înțelege!..

Pentru asemenea dureri nu
există cuvinte.. trebuie să sim-
țiți și atunci le veți pricepe și
nu veți zâmbi ironjcl

A iubit! Asta-i viața!

Voi cari vreți să înțelegeți
viața, voi cari vreți și aveți
curajul să simțiți că a-ți trăit,
cu jertfa ființei voastre, iu-
bitil.. Iubiți cu toată puterea
sufletului vostru.. îmbătați-vă
de iubire, sbuciumați-vă!.. su-
feriți!.. Asta-i iubirea! Asta-i
viața!

Și mă veți înțelege!..

Voi cei slabi la suflet, voi
cari nu aveți curajul de a trăi,
aruncați în foc aceste rânduri
inegrite!.. Blestemați-mă!

Voi înfrunța cu tărie dia-
prețul vostru, mărturisindu-vă
totuși, că regret că visul fru-
mos înfrapat într'o frumoasă
zi de primăvară, s'a sfârșit
prea repede... că am trăit prea
puțin!..

Și noapte adâncă a cuprins
sufletul meu din ziua acela,
dar îmi dau seama că.. am
trăit!..

V. G. Faust

CALUTUL DE LEMN

Intreaga ziua, caii de lemn se învârtiseră sub cortul lor de pânză verde. Erau de toate culorile: albaștrii roșii, verzi sau galbeni. Unii mai păștrau încă câteva fire de lână albă, din bogata lor coamă și coadă de altădată, care însă fu sese de mult zmulșă de sburdalnici copii.

Venise noaptea și acum totul se liniștise împrejurul lor, doar din când în când se mai auzea prin orasul adormit hurujuri surde.

Caii de lemn puteau în fine să se repaوزه după lungă lor cursă; povestindu-și unul altuia, cu vocea înceată, păianjile de peste zi.

„Mi-a mai rămas încă nițel păr în coamă; zise unul albaștriu. Cred că am să-l pot păștra, cu toate că un strengar de vre-o doisprezece ani, se tot căznea să mi-l smulgă.

— Eu sunt desfigurat cu totul, mormăi un cal roșu, un băețas ce abia știa să meargă mi-a rupt o ureche.

— Lasă nene, că nici fețele nu sunt mai de treabă, răspunse un al treilea; a cărui culoare bătea în verde.

Picioarele îmi sunt zgâriate, numai de loviturile de călcăi ce mi-a dat azi o fețită.

Și fiecare își povestea neferocirile.

Din toți numai unul singur tăcea din gură. Era un călușel roșcat, ce și pierduse coada.

coama și urechile, iar unul din picioare îi lipsea. Lui i-ar fi fost prea greu să și povestească toate rețele ce i le făcuse călăreții, de douăzeci de ani, de când se învârtea în sunetul fîlgornului răgușit. Și apoi era așa de oboșit, încât din abia mai asculta palavrele tovarășilor.

Visa că era un cal arab tânăr, plin de putere, ce alerga liber prin imensul desert.

Se întrecea în fugă cu girafele, struții și zebrii iar el era întotdeauna întâiul.

Apoi i se părea că deveni se calul unui sef, ce se ducea la războiu. Isi încorda gâtul, sărea din când în când în două picioare și scormonea nerăbdător pământul cu copita. Apoi trompetele sunau, se auzea loviturile de pușcă, un freamăt de luptă umplea văzduhul, iar el cu călărețul despica aerul, ducându-l spre luptă când.

O răgăială răgușită de instrument îl destepă. Dimineața sosise, iar caii de lemn trebuiau să și reinceapă iar jocul.

Atunci în ochi, bietului cal străluci o lacrimă, parcă de părere de rău.

Nu departe de el, un băețas privea caii de lemn cu atâta plăcere încât un domn se opri și-l întrebă:

— Îți plac caii mult micule?

— Da! domnule.

— Ai vrea să te urci pe ei?

— Oh! Da! Însă... și copiii!

avu o tremură în glas, n'am nici un ban și...“

— Ei bine! Hai atunci cu mine, am să-ți plătesc eu.

Și domnul luă copiii de mână și-l așeză călare pe bietul cal abia destepat.

Calul de lemn se gândi; la șeful arab, pe care îl purtase în vis și suspină:

„Numai să nu mi dea prea multe picioare călărețul ăsta, își zise el.“

Băețelul îi îmbrățișase gâtul și și rezemase căpsorul bălăi de capul chei al calului. Iar în timp ce caii se învârteau, micuțu vorbea încet bătrânului cal:

„Eu te cunosc bine călășule, ieri toată ziua te-am privit și mi se părea așa de rău, când se urcau toți pe tine.

„Tu ești galben cum sunt canarii sorei mele și semeii așa de bine cu caii adevărați! Singur tu n'ai coadă, dar am să-ți fac eu una din sfoară; eu te iubesc mult, pentru că nu dai nici odată cu picioarele și ești în totdeauna vesel; dar mi se pare că stăpănu-tău nu-ți dă de loc să mănânci, ești așa de slab! Ti-am adus ceva...“

Și tainic, copilașul furisă o bucatică de pâine în gura întredeschisă a calului de lemn.

În sfârșit când caii se opriră băețelul sărută calul pe frunte și se depărta suspinând.

Iar calul de lemn, nu mai doria să fie iarăși un adevărat cal de Arabia

Dem. Calafeteanu

ETOAMNĂ... FLUNEI

Frunzele ruginite și palide, desprinse de pe ramurile golite, cad moarte în țărâna rece, de unde crivățul, suspinând melancolic le fură pe aripile sale în doliate, și le așterne pe cărăruia șerpuită.

Pădurea desfrunzită se frânge, și geme! Cât e de pustie și cernită!

Rândunele triste, pornește stoluri, stoluri spre țările cu soare, iar cuiburile lor clădite cu

grijă astă-primăvară, rămân pustii.

Petalele delicatelor flori, cad ofilite și fără foșnet, împrăștiind parfumul morții!

...Și toamna plouă numai rugină.

Și plouă...

...iar iubirea mea se stinge în singurătatea gârbovitei toamne.

Stau trist în odae, cu privirile rătăcite în jăratec, și ascult gânditor vaetul lugubru al cri-

văului care plânge la ferestre, în noaptea neagră, o doină tristă!

S'a dus iubirea, s'a dus!

Cortegiul funzelor ce cad melancolic pe drumul pustiu, așa se scutur și se duc, și visurile mele dragi...

Pustiul, grozavul pustiul mănfioară...

...Și plouă mereu, plouă rugină!

G. I. Mihalcea-Poiana

LECONTE DE LISLE

A M I A Z A

Crăiasa verii — Amiaza, coboară argintată
 În valuri din tăria senină 'n ori-ce loc
 Și totul tace. Firea se-aprinde 'nvăpăiată
 Pământul aștește sub mantia-i de foc.

Intinderea-i grozavă. Nu vezi un pic de umbră
 Secată e fântâna la care-alt-dată 'n tihnă
 Beau turmele. Pădurea cu marginea-i cea sumbră.
 Stă 'n zare cufundată în greaua ei odihnă.

Doar lanurile coapte, o aurită mare
 Disprețuind odihna, nevrând a ști de somn,
 Copiii blânzi și pașnici ai humil roditoare
 Cu nepăsare 'nfruntă pe-al zilei falnic domn.

Ca un oftat năvalnic de inimă 'nfocată
 Din sânul cald al holdei ce pașnică murmură,
 Se naște-o legănare măreață și înceată
 Ce naște 'n zarea tristă scăldată 'n praf și șgură.

Și câțiva boi pe-aproape culcați prin ierburi rare
 Lăsând ale lor bale să curgă, urmăresc
 Cu ochii mari și sarbezi iăuntrica visare
 Pe care nici-odată ei nu și-o isprăvesc.

— Tu omule de-ai trece cuprins de-amărăciune
 Sau plin de întristare, pe câmp, către amiază,
 Să fugi căci firea-i moartă, căldurile-s nebune,
 Nimica nu-ți zâmbește, nimic nu te 'ntristează.

Dar vin când în durere, desamăgit de lume
 Și însetat de uitarea vieții agitate,
 Ne-mai știind să blestemi și nici ertarea cum e
 Tu vrei să guști suprema și trista voluptate.

Căci soarele te-așteaptă cu vorba-i măestrită
 Topeștete 'n lucirea-i de foc și diamant
 Și 'ncet apoi te 'ntoarce cu inima călită
 De șapte ori 'n focul divinului neant.

LELIȚA MARIOARA

Cum sosi dealul „Mândrii”, pe drumul care duce dela noi la Bază, se și zărește vârful plopiilor risă fața hanului, legânduși frunzele pe albastrul cerului, în ceș de tot, alene, când e vremea bună; iar de... rea, nici nu le poți deosebi din mohoreala cerului în zăpezat, decât auzind fosnetul frunzelor agățate de vânt. Hanul se vede de departe, spoit tot cu alb și aruncat în tufărișurile verzi de pe malul apei; cu acoperișul strălucitor ca de argint, pe eșama cărui coșoși tăiați în tablă, făceau ochiuri, ochiuri lucii în bătaia soarelui. Și ce frumos era odată la hanul lui Moș Nețu.. Curtea mare presărată peste tot locul cu răsaduri de flori, coborâra din fața hanului, până aproape de drum pe o pantă înclinată ușor și serpuita de o cărăruie strimțită, așternută cu pietriș din vad, pe marginea cărui mușcata și rozeta cresc în mănunchiuri mirositoare iar trandafirii roșii par niște ochi de foc, ce privesc și ei cu drag la călătorul care sosește vesel la hanul lui Moș Nețu. În fund lazul cu limba repede de apă, țâșnește ușor printre iarba înaltă, adormind seara cu gălgăitul lui soptit dujos, mățisorii albi ai săleiiilor aplecați în mănunchiuri pufoase deasupra lui.. Așa era odată la hanul lui Moș Nețu, și nu de mult. Atunci când înflorea și mușcata și rozeta și trandafirii, pe cari îi ude în fiecare seară lelița Marioara, frumoasă dupe pleșu, cea cu ochii ca mura și cu tot roșul trandafirilor din grădina pe obraji și gura, și mică... Atunci când de dragul ochilor ca mura venea jupân Mateiu, numai cu bani de aur la ahimțir și cu șase cal înaintași, de răsună valea de pocnete de bici și zăngănit de clopoței. Și aștarea jupân Mateiu banii de aur ca pietrele din drum, când se înclăngea cheful câte două-trei zile la umbra săleiiilor de lângă vad, unde numai lelița Marioara, aducea vinul roșu ca sângele din vine, pentru jupân Mateiu. Când o vedea venind lute, cu rochia de borangie peste sănii rotunzi și cu pleoapele lăsațe pușia în jos pe-

te ochii negrii, iar coșita neagră cu ape lucii strânsă în două cozi groase deasupra gâtului alb cu vinișoare albastre, lui jupân Mateiu i se aprindeau ochii și sculându-se în sus striga la lăuară:

— Zii măi Mieluși Zii ca'n tinerețe, că tinerețea, i frumoasă.. Zii ca la hanul lui Moș Nețu, că-că-mi place mie să potrec. — și banii de aur curgeau suvoiu în scripca lui Mieluș. Iar Mieluș zicea, zicea cu tot focul tinereții cântecul de dor al lui jupân Mateiu, cu capul plecat peste pântecul viorii și cu ochii duși la lelița Marioara..

Apoi când venea conul Grigoraș, cel înalt cu ochii verzi, lelița Marioara se furia pe nesimțite în grădina și luând pe cel mai aprins din trandafiri, îl anina frumos la coșta în partea stângă cum sub ureche cum îi plăcea lui mai mult.

— Bine v'am găsit sănătoși, striga conul Grigoraș rotind ochii prin'prejur.

— A! Conul Grigoraș.. Bine ai venit sănătoș cucoane. Tânăr, volnic?

— Ca bradu, Moș Nețule, răspundea conul Grigoraș, și ochii verzi i se opreau o clipă la coșita neagră cu trandafirul de jeratic.

— Coane Grigoraș un păhăruț alb sau negru?

— Negru, moș Nețule, negru ce păcatul; de-alamă place mie să sorb. Și iar își protea ochii în colțul țighelei, unde sta lelița Marioara.

Când rămăneau singuri o întreba mai mult pe soptite conul Grigoraș:

— Ce mai faci lelița Marioară?

— Bine.. Dar mata?

— Uite și eu cu neezurițe bătrâneții..

— De ce cu ale bătrâneții, — râdea ea, arătându-și șragul de dinți albi ca luciul zăpezii — doar esti așa de tânăr..

— Și d'ea așa de frumoasă lelița Marioară, șoptea conul Grigoraș ametit.

Îi luă facet mâna și trăgându o la pieptul lui o săruta pățimăș, cu tot focul tinereții ce scânteia acum în luminile neîntelese ale o-

chilor verzi.. Iar seara, când umbrele pomilor cădeau peste luciul apei din vad și căni vârful plopiilor dela poară foșneau dujos migcați de vântul săgalnic, conul Grigoraș sorbea încet, rând pe rând, sărăturile de foc, de pe gura reșie a leștei Marioara. Stăteau în lăntuți unul de altul, cu privirile topite într'o singură lumină, pe când apa din vad trecea soptind încet pe lângă gardul de răchită iar mireazma trandafirilor roșii îi învâlnia într'o adiere de raiu.

— Frumoasă ești lelița Marioară, șoptea într'un rând conul Grigoraș, mângâindu-i ușor obraji — și ochii tăi mult îmi plac. Sunt așa de negri, negri ca păcatul și frumoși cum eș alții pe lume. Lelița Marioara înfrigurată de săruturile acelea pățimășe, nu putea să răspundă; doar ochii ei mari și negri priveau ca duși d'un farmec, în ochii verzi și limpezi ai conului Grigoraș.. Și seara cobora din ce în ce, peste grădina plină de mireazma trandafirilor roșii, iar apa din vad șoptea tot mai dujos la spatele hanului lui Moș Nețu, pe lângă gardul de răchită.. Așa era odată la hanul lui moș Nețu..

Acum toate stau dus ca un fulg luat de suvoiu repede al unui rău.

Nu mai amintirea mai străjuște frumoaselor zile de odinioară, im'prejurul celor doi plopi dela poartă și lângă vadul din fundul curții ce tot mai curge încă.. Din gardul de brad ce împrejmuita partea din față, nu se mai văd decât câțiva pari groși, strâmbi și ciunțiți; dia loc în ioc de tăetura toporului. În curte, în jocul rondurilor de flori se văd mormane de pământ întărite de vreme, pe vârful cărora au răsărit șfioase și neînflorite, câteva fire de mușcată și de rozetă. Numai în fund lângă vad, săleiiile ca și atunci, tot își mai legănaș crăciile pletoase, mângâind luciul apei cu mățisorii lor albi și pufoși. Treceți înainte cu inima strânsă de durere, ca prin'trun loc unde îmi sunt îngropați pentru vecie, prietenii mei dragi și o lui încet pe lângă zidul cărășnat, Deodată la cotitura casei pe poțoca mică care ducea dela han sub săleii, în

bătăia soareșii. Iar mosșii și atunci și roșii roșii ca de jar, un trandafir se clătina ușor pe cracă. I subțire și mă privea parcă ca pe un prieten vechiu. Scoase un strigăt de bucurie și alergai spre trandafir. Mă uitai mult la el și-i mângăiai cu sfială petalele roșii care răspundeau în aer mișcându-se la fiecare suflare. Închiseși ochii respirând cu nesăț... Ah! trandafir roșu..

Toată vraja ta de atunci mi-a fulgerat prin minte într-o singură clipă.

Te-am văzut iar roșu, roșu ca de jar în coșta neagră, cu luciri albastre; Te-am văzut iar la cingătoare sub pieptii de borangie și deodată parcă luând fântură din focul petalelor tale, s-au desprins doi ochi negri, doi ochi ca mura, peste care se lăsau încet pleoapele cu gene lungi... Și așa, cu ochii ațuțiți la roșul trandafirului, am ascultat parcă povestea de jale a leliței Marioara...

Au trecut zile multe și neguroase, aducând jale și durere sufletelor, iar vântul de toamnă ne aducea odată cu suflarea lui, șogomotul năvalnic al uraganului ce

venea dela hotare... Se scuturau trandafirii roșii în bătaia vântului fucet de tot, petală cu petală, simțind și ei că n-au să mai înfloreaască nici odată, iar obrații leliței Marioara păleau din zi în zi de dorul ochilor verzi și de florile de trandafir care nu mai se deau aninate în coșită. O întreba adesea moș Nelu:

— Marioară tată, i-a spus tatii, ce ai tu?

Lelița Marioara tresărea deodată și cu privirile duce 'n gol răspundea plângând:

— Mi-e dor tată, mi-e dor de zilele de altădată.

... Mi-e dor de altădată! Câtă durere și câtă amărăciune se sbatea în sufletele aștea două la amintirea zilelor de atunci. Tăceau amândoi gândindu-se la vremea apusă, ce îngreuna și mai tare povara sufletelor: amintirea de erii și groaza de azi... Deoparte, o inimă tânără și iubitoare, se țânguie de durere când vedea că vadul cel al luător nu mai șoptea așa de dulce ca atunci; de alta, o inimă bătrână și blândă care tremura la orice șogomot de afară, gândindu-se la feciorul iubit din prin cine

stie ce meleaguri străine și văzând în rătăcirile ochilor risipa întregului avut pentru care muncise o viață... Și așa au trecut zile și nopți, nu multe, dar pline de groază și de durere. Și au plâns ochii leliței Marioara, până n-au mai putut plânge, iar biata inimă a tremurat așa de mult, încât într-o zi n-a mai putut nici bate.

Iar conul Grigoraș nici acum n-a putut vedea o îmbrăcăță în rochia de mireasă cu ochii ei mari negri, deschisi puțin, întrebători parcă, iar negura părului cu buci albastre, respirată peste mâinele încrucișate deasupra pieptului în sicriu... A adunat moș Nelu petală cu petală din trandafirii scuturați și le-a presărat peste coșita, cam în partea stângă, cum îi plăcea conului Grigoraș mai mult.

Apoi a săpat o groapă sub stăcișile de lângă vad, și i-a pus la capăt o cruce din lemn de trandafir, pe care a săpat deasupra cu briceagul, cum a putut el mai bine: Lelița Marioara.

George Dumitrescu-Urziceanu

CINA CEA DE TAINĂ

*Prin ulmii de sub vie, pe deal, mai știi tu casa
Ce albește ca și oul în cuib sfios de foi?
Mai știi tu cerul serii cu fețe ca mătasa
Și clopotul cirezii venind dela zăvoi?*

*Îți mai aduci aminte pridvorul plin de viață,
Și cina cea de taină, tocăm lângă tacâm,
Și masa presărată cu flori de lămâiță,
Și carele spre noapte gemând pe caldarâm?*

*La masă, îți tu minte, noi doi cu fericele
— Doar greerii ținându-i isonu'n depărtări —
Și noaptea câmpenească albastră ca iubirea
Și vorbele 'ngânate mai dulci ca sărutări?*

*Intâia stea prin frunze creștea tremurătoare
Când licuriciu 'n umbră trecu tremurător...
Prin ulmii de sub vie, mai știi tu casa oare
Si umbra ș'al meu suflet și steaua ș'al tău dor?*

Ion Pilat.

CÂNTEC

V. P.

*Te-am legănat în visurile mele
Ca pe-un copil, — așa te-am legănat
Și-am presărat tot aurul din stele
În părul tău în visurile mele
Și îți-am cântat un cântec necântat...*

*Te-am legănat în visurile mele
Și îți-am șoptit încet cu glasul rar
Povestea mea născută printre stele
Și îți-am turnat din lacrimile mele
O salbă aîn curat mărgăritar.*

*Te-am legănat în visurile mele
Curate ca și sufletu-mi curat
Și te-am iubit în visurile mele
Ca pe-o icoană sfântă din acele
Ce poartă 'n gând păstor și împărat...*

*Te-am legănat în visurile mele
Și 'n sufletu-mi adânc te-am încrustat;
Povestea mea-i născută 'n nopți cu stele
Te-am legănat în visurile mele
Ca pe-un copil, — așa te-am legănat.*
București. 1920. V. Gălbănuș.

CRONICA DRAMATICA

TEATRUL MODE N. — Comp. Excelsior: «LA GLU» de I. Richepin

Iarăși în discuție chestiunea transpunerii romanelor în piese de teatru.

În cazul de față un roman bun, cu mari calități literare recunoscute, cu renume mondial și o dramă în 6 tablouri, slabă fără nici o calitate.

De obicei, sunt de vină adaptorii, nu sunt în deajuns pregătiți, nu dau atenția cuvenită operei și rezultatul totdeauna nefavorabil.

Adaptarea scenică a romanului „La Glu” e făcută chiar de Richepin, așa în cât nu poate fi vorba de un adaptor nepregătit. Totuși piesa nu se ridică la înălțimea romanului. Unele păreri sunt tranșante: un roman bun niciodată nu poate fi și o piesă de teatru bună. Altele admit discuția și conchid: Anumite romane bune, nu pot fi și piese de teatru bune.

Sunt romane care se pot adapta cu succes pentru scenă, sunt altele care nu reușesc.

Ni se pare opinia cea mai apropiată de adevăr.

Un roman bun, cu mari calități literare, dacă este o operă cu acțiune complicată, cu personaje multiple, cu medii diverse și mai ales cu ciudate caractere, nu va putea fi o bună piesă de teatru. Și contrariu, un roman cu o acțiune cât mai simplă, cu personaje cât mai puține, cu conflicte sufletești normale și analizări psihologice profunde, va deveni și o reușită operă dramatică.

Așa se explică de ce „La Glu”, adaptată pentru scenă de chiar autorul romanului, este o piesă mediocră.

Interpretarea comp. „Excelsior” afară de excepția ce o fac d-nii Manolescu, Storin și d-na Elvira Popescu, mediocră — montarea îngrijită

TEATRUL NAȚIONAL: Ins.

„Excelsior”, 3 acte de Otto Ernst Reuß. Reușita comedii germane, a fost pentru Teatrul Național un remarcabil succes. S'a realizat o interpretare aproape de perfect, o montare ideală, și un ansamblu viu. D. Soreanu și a reținut marea sa creațiune, ca și în trecut a dat rolului său o interpretare măreață, uimitoare. D-nii Vicor Antonescu, Barbean și Săvulescu l-au secundat frumos.

Pentru d-na Rebreanu, rolul era prea sters; nu uităm că a fost creaț de Tina Barbu.

Pentru d. A. Ananescu rolul era nepotrivit, d. sa poate face față onorabil rolurilor de tragedie, — are puternică voce — rolurilor de costum... în drame moderne, e totdeauna stângaci sau exagerat.

D. Manu a copiat pur și simplu rolul după creația lui Belcot, N'a dat nimic de la d. sa.

Vinifia Panta

POȘTA REDACȚIEI

Ion Văstău, Bârlad. — N-rele 1, 2 și 6 se găsesc. Puteți trimite costul la administrație.

Mihalcea Poiana, Călărași. — Abonamentul dv. a expirat

M. Băduță. — Critica dv. nu e bazată pe un fond serios, iar ceea ce ne-ați trimis e lipsit de viață și stil.

A. G. Hertzog, Didina Mariella, P. C. Budești, P. Tacu, Păsculescu. nu se publică.

A. P. — Le găsim slabe.

Cricov. — Dacă vați îngriji stilul, ar merge.

St. Cosminsky. — „Presimțire” nu. Am luat act.

Traian Slana. — E bună, dar ați uitat să scrieți numele autorului.

Paușcoci și Fl. Poțaru. — Nu.

S. A. — Dacă le-ați revedea ar merge.

Blăneșcu, Giurgiu. —

Abonamentul e 26 lei. Cu primirea abonamentului vi se expediază revista.

Lemnos. — Ați putea și dv., observând, să vedeți că nu sunt versuri.

Miegreu și Alex. Donescu. Nu. **Cassian Româis.** — Se va publica „Toamna”.

S. Semilian. — Vi s'a expediat No. 6. Îngrijiiți fraza.

Novarelo. — Se va publica când va fi loc.

Petrus P. — Sfârșitul bun, rveniți asupra începutului.

C. C. Cristea. — Am primit. Vom publica treptat.

Misonski. — Imagini frumoase lipsite însă de formă.

M. Stețcu. — E un progres, dar încă nepublicabil.

Mircea Gheorghiu. — Se va publica.

L. Ros. — Nu sunt încă pu-

blicabile, dar se vede că vor deveni.

G. Bolintin. — Corectă formă pe fond vechiu.

G. V. Mădărescu. — N'are nici una din calitățile versului: nici metru, nici ritm, nici măcar rimă.

N. Rușanu. — Forma e bună; n'are fond.

Cattu Ionescu. — E ceva și'n vers și'n proză, dar trebuie să mai munciiți.

Syloian. — Suntem destui, „Mamă” este prea confusă.

Bujoreanu. — Se publică numai versurile.

Rio, Pașcani. — Lipsite de formă.

Sila Bazaciu. — Nu se publică.

P. S. — Răspunsurile administrației să se caute eventual și la posta redacției.

RUBRICA JOCURILOR

SERIA XII SOLUȚII

1. Joc în silabe

de *St. Vasiliu*.

SE
RO MI CA
SE MI RA MI DA
CĂ MI LA
DA

2. Aritmogrif în coroană

de *John Bull*.

G
RĂS
R
ALI
OREZU
CREANGA
DANTE
BRUTA

3. Joc pătrat

de *Ion și Robert Ramură*

APIS
PISA
ISAC
SACA

4. Joc zigzag

de *Miodor*

CAIC
ACAR
IASI
CRI
SANA
ASIN
NISA
ANAFURA
UCAZ
RAGO
AZOR

5. Romboid

de *Miodor*

J
NUC
NEPOT
JUPITER
COTOI
TEI
R

6. Șaradă

de *I. P. Langberg*

ANA-LIZA

7. Anagramă

de *I. Bordeanu*

GARD-DRAG

8. Criptomogrif

de *Mircea Toțolici*

Mâini multe fac
sarcina mai ușoară.

9. Întrebare

de *Sami Herscovici*

Numai doi ochi, fiind
una și aceeași persoană.

10. Șaradă

de *Didi și G. Postelnicu*
CHIL-IE

11. Șaradă

de *Marincu Efstati*
ZAR-ZAR

12. Joc de fantesie

de *P. Gr. Vasiliu*

XII tăiat cu orizon-
tală prin mijloc dă VII

13. Aritmogrif

de *Didi și G. Postelnicu*

Bolșevic
România
Alexico
Mexlev
Abdul
Paraclis
Umberto
Telmah
Ridiche
Alambic

Bramaputra-Cehoslovac

14. Joc triunghi

de *Ofner și Căldăraru*

MASARIN
ABANOS
SABIN
ANIN
RON
IS
N

15. Aritmogrif

de *Miodor*

MĂR
ANA
VIS
ROI
ORA
DON
IAU

16. Șaradă

de *Ticu Pantazopol*
MUNTE-NEGRU

17. Rebus

de *I. Rothco*
UN-IVERSUL-LITERA-R

10. Joc în litera K

de *Viasa Focșani*

R I A
O B
M A
A R
A R
N M E
I E N
A)
A

19. Joc Aritmetic

de *P. Etinger*

16	17	24	1	8	9
11	6	3	23	19	14
10	23	18	7	2	15
13	4	5	20	21	12

20. Șaradă

de *Sami Herscovici*
CAL-CAR

DESLEGĂRI:

SERIA XII.

Au deslegat:

1 joc: *Georgeta, Maria și Mi-
cușor Efstate, Galați.*

3 jocuri: *Nicu N. Mărdărescu,
Loco; A. N. Savel Hncl.*

5 jocuri: *Marin G. Dumitrescu,
Slatina.*

6 jocuri: *Carol I. Goldfracht,
Brăila.*

8 jocuri: *Marincu Efstate, Ga-
lați; Anton Oprea, Tecuci (Stă-
nișești).*

9 jocuri: *Cineva din Iași care
a uitat să semneze.*

10 jocuri: *Virgiliu M. Leonte,
Loco.*

11 jocuri: *Corneliu Stănescu,
Cudalbi.*

12 jocuri: *Marius Slatanovici,
Busteni.*

13 jocuri: *Petrică P. Șerbă-
nescu.*

16 jocuri: *St. V. Ionescu, Plo-
ești.*

17 jocuri: *Ioan și St. Vasiliu,
Bărlad; Vălcescu C. Panait, Loco.*

18 jocuri: *Maria Mawr, Loco.*

19 jocuri: *John Bull, Clătăș*
Întreaga serie de 20 de jo-
cări: nimeni.

**PUDRA
FLORA**

Ion I. Greculescu

Advocat

Fost Comisar Regal C.-Marșală
Str. Răsuri 35

Telefon 28/15

Vasile St. Cristodorescu
Advocat

Str. Răsuri 35

Telefon 21/58

N. FLORIAN

ADVOCAT

Strada Vântului No. 12

PREDA NICULESCU

ADVOCAT

Str. Școlii No. 14

Vintilă F. Pantazopol

Advocat

R. M. S. Str. B. 17.

Salvator

Cabinet medical fondat în 1906—
Medici specialiști pentru boale
de PIELĂ ȘIFILIS ȘI VENERICE
Tratamentul Blenoragiei cronice
prin Metode Electroterapeutice
Injecții intravenoase cu Neosalvarsan
Controlul diagnosticului clinic prin :

ANALIZA SANGELUI

Microscopie și Ultra-microscopie

— PASAJIUL ROMAN No. 9 —

Mag. (Teatrul Național), București,
Consult. 11-1 și 5-8, TELEFON 33/81

3183

DOAMNA DOCTOR**AURELIA RALLY PASTIA**

MAMUȘ, Boli de FEMEI

Operațiuni obstetricale și ginecologice. Consult. 3-6 d. a.

Str. Alexandru Lahovary 29

prin Bulevardul Brătianu și prin
Calea Victoriei. (Biserica
Albă). Telefon 19/31. 1036**Policlinică VIATA**București CALEA GRIVITEI 107
Medici specialiști vindecă radical boale secrete:**SIFILISUL, BLENORAGIA** și alte boli
la BARBAȚI și FEMEISe curăță sângele prin injecțiuni
fără durere direct în vine cu
Mercur 606 și iod.Consultatii: data 8-12 și 2-8
1735**Parfumeria Internațională**

STRADA CAROL 18, BUCUREȘTI

**Cauclucărie, irigatoare, canule
Instilatoare, bandaje
herniare, suspensoare, etc.****Foarte eficient**

Face expedițiuni în provincie

Numai **EN GROS****ȘOȘONI ȘI GALOȘI**

pentru Bărbați, Dame și Copii

PRECUM ȘI

MANTALE de PLOAE

de proveniență Americană

au sosit

și s'au pus în vânzare la

LEO BRILL & Co. București

STR. SMÂRDAN 23, ETAJ II

2922

PALARIILE NOI ITALIENE

— CALITĂȚI SUPERIOARE —

De vânzare en gros, prețuri de concurență

A se adresa:

1621

— CONSORTIUL DE PALARIILE —

Str. Marconi No. 3 et. III

„SPORUL“ Soc. Coop. str. Corăbiei No 2

„COLUMB“ S. A. Calea Victoriei No. 91

„Comerțul Franco-Român“ str. Sf. Nicolae Șelari

„Magazinul LUPAN“ Calea Victoriei No. 24

Dr. I. Mitulescu

Medic-șef al sanatoriului
naturalist modern „Gr. Alexandrescu”
dă consultații zilnic pentru
BOALE de PIEPT

În str. Govaci (Oituz) No. 19 et.
dela 10 jum.—12 jum. a. m.
(afară de Dumineci) 577

DINȚI

se scot garantat fără
durere se pun
fixi în aur și cau-
ciuc, artificiali cu
placă sau fără.

Coroane, Bridge-
Work. Toate se execută urgent
garantat atât ca calitate cât și
durabilitate. Onorariu modest
TAMADUIREA. — București Ca-
lea Rahovei 5 Deschis 8—12, 2—8
1682

Doctor L. L. Russ

Își reia consultațiile pentru
boli interne, special boli de
plept, stomac, intestine.

De la 12—1 și de la 3—5 p. m.
Str. Ba arabiei 35. Telefon 25/55.
2572

Dr. Aurel Avramovici

POST INTERN al SPITALULOR
Boalele CAILOR URINARE,

SIFILIS, BOLI de FEMEI

injecții în vine, cu mercur, 606
și iod coloidal

— Consult. 1—3 și 6—8 d. a. —
Strada Isvor Nr. 6 bis
Telefon 52 | 60. 2702

„Dealul Zorilor”

Vinde vinuri de masă, albe,
negre și Pelin litru, lei 10.

Țuică calit. I „ ” 16.

Țuică calit. II „ ” 12.

Prețurile se înțeleg, fără sticlă
Serviciul la domiciliu. Comer-
zile se primesc la Birou, Calea
Victoriei 107. Telefon 16—59.
348

Docent Dr. RASVAN

Șef de lucrări la Spit. Colțea

BOALE și OCH
Operațiuni de

Reîncepe consult. dela 4 p.
Str. Primăverei 11. Telef. 24 | 62.
2187

ANTI-ODOR

inventat de F. LAURENT, chimist

Analizat de Laboratorul chimic al Statului

Aprobat de Consiliul Sanitar Superior

În baza încheerii No. 69 din 16 Ianuarie 1901

Anti-odor este unicul preparat contra mi-
rosului corpului (la picioare, sub-
țiori, etc.) și degajări excesive de sudare.

Anti-odor este singurul preparat eficace
și absolut indispensabil în toa-
letă intimă a femeii.

Anti-odor înlocuiește apele de toaletă obiș-
nuite, din cari multe conțin sub-
stanțe vătătoare.

Anti-odor vindecă bubele, coșurile, rănile
mici, opăreala, mâzgălele și
zabalele dela gură și ulciorii dela ochi, fiind
tiseptic apără de infecțiune (molipsitoare).

Anti-odor este unul din cele mai puter-
nice desinfectante după ras, pro-
venind formarea coșurilor, bubuliților, eczeme-
lor, etc.

Reprezentant general pentru România Mare :
S. LINDENBERG, București, Str. Stelea 23

Direcțiunea fabricii chimice „FEDOL” din Budapesta
(actualmente Hotel Splendid) intenționează a preda :

„FEDOL”

Reprezentanța pentru România Mare
al produsului său „FEDOL” crema de ghețe, de un re-
nume mondial din care orice gospodină prepară în 5
minute cea mai superioară cremă de ghețe.

Reflecții serioși sunt rugați a se prezenta la Ho-
telul sus indicat între orele 6—8 p. m.

Asupra fiecărei cutii se află următorul mod de între-
buintare :

Mod de întrebuintare : la un sfert de litru de
apă se adaugă un pătră-
țel de „FEDOL”, se aruncă până la fierbere, după care
se toarnă într-un vas. Lichidul se înerește peste câteva
minute și obținem un sfert de chilogram din cea mai su-
perioară cremă de ghețe care este îndestulător pentru
una lună de zile chiar pentru gospodăria cea mai mare